

# Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica ishaja vsak petek na celi poli, in veljá po pošti za celo leto 4 gid. 60 kr., za pol leta 2 gid. 40 kr., za četertleta 1 gid. 30 kr. V tiskarnici sprejemana na leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četert leta 1 gold.; ako zadene na ta dan praznik izide Danica dan poprej.

Tečaj XXVII.

V Ljubljani 12. rožnika 1874.

List 24.

## Koledar za naslednji teden.

Mesec rožnik. Junij.

14. Nedelja III. po bink. Evangelij: „Jezus sprejema grešnike“. (Luk. 15.) — Sv. Bazilij Veliki, škof v Cezareji na Kapadoškem, cerkveni učenik, spoz., je bil ud svete deržine, enake deržine njegovega serčnega prijatla sv. Gregorija Nazijanškega. (Glej 9. maj.) Sveta Makrina, njegova stara mati, ga je v njegovi mladosti učila Bogu služiti, pozneje ga je podučeval njegov oče. V svojem 16. letu je šel izverševat šole v Cezarejo. Presegal je v vednosti in pobožnosti vse sošolce. Tukaj se je bil seznanil z bogoljubnim mladenčem Gregorijem; kmalo je šel za njim v Atene na visoke šole; tam sta sklenila naj priserčniše prijateljstvo; bila sta enih misel, enega duhá; k vaemu dobremu sta se spodbudovala, in z vso močjo se med seboj podpirala. Sv. Gregor piše: „Bila sva v dveh telesih ena duša“. Po dokončanih šolah se Bazilij verne na svoj dom, obiskuje v Palestini svete kraje in samotnike, da bi se njih duhá navzél. Ko se verne, ga škof Dianij blagoslovi za lektorja ali bravca. Iz mnogih vzrokov se poslovi pri škofu, se podá v Pont, in stanuje v hiši svoje stare matere sv. Makrine. Blizu te hiše na tej strani reke Iríde (Iris) ste bile njegova mati in njegova sestra zidali samostan za ženske, njih prednica je bila njegova sestra; na uni strani pa Bazilij vstanovi samostan za moške, ktere vlada 4 leta. Evzebij, škof v Cezareji, posveti Bazilija za mašnika, in njemu prepuša naj imenitnejše in težavniše opravila. Po Evzebijevi smerti l. 370 si izvolijo Bazilija škofa. Škof Bazilij, neutrudljiv delavec ss. zakramentov, oče ubozih, skerbi za čistost sv. katoliške vere, toraj ima vedno vojsko z arijanci, kteri cesarja Valensa močno nadlegovajo, da naj Bazilija požene v pregnanstvo. Cesar hoče podpisati ukaz pregnanstva, zbolí mu pa 6letni sin. Cesarica hití k cesarju, ter mu pripoveduje, da je v sanjah veliko terpela zavoljo škofovega pregnanstva, in da je sinova bolezen očitna kazen Božja. Cesar pošlje po Bazilija; ko pride, se sin bolje počuti. Bazilij zagotovi cesarja, da sin ne bo umerl, če ga dá v katoliški veri podučevati. Arijanci zopet preverijo cesarja, in sin mu nanagloma umerje. Cesarju, hotečemu povelje pregnanstva podpisati, se tri peresa v roci zlomijo, in ko četerto v roko vzame, se mu začne roka tresti. Prestraši se, razterga ukaz, in pusti škofa v miru do njegove smerti. Bazilij je sklenil svoje delavno in sveto življenje l. pros. 379, v svojem 50. letu. Pogani, judje in kristjani so jokaje vpili: „Naš oče je mertev!“ Sv. Bazilij je pisal tudi veliko učenih bukev.

Vodilo. „Namen pravega prijateljstva je podpiranje

v pobožnem življenji.“ Zatoraj sklepaj prijateljstvo le s takim, ki te budi k bogoljubnemu življenju, in te v čednosti podpira.

Sv. Elizej prerok; sv. Macijan šk. sprič.; ss. Valerij in Rufin sprič.

15. Ponedeljek. Ss. Vid, Modest in Krescencija sprič. Vidov oče Hila je bil imeniten in bogat mož, pa hud malikovavec in sovražnik kristjanov. Po Božji previdnosti je bil Vid keršanski dojnici Krescenciji izročen, ktera ga je kerstila in s svojim možem vred v keršanstvu podučevala. Vid nekoliko odraste, in oče ga hoče peljati v tempelj darovat malikom; deček pa se stanovitno brani, rekoč: „Jaz molim živega Boga kristjanov, ne pa narejenih, mertvih bogov“. Oče ga pregovarja in reče, naj se odpové človeku, ki so ga judje krížali. Vid pa mu odgovori: „Ljubi moj oče! ko bi vi spoznali Kristusa, Sina živega Boga, ki je za nas na križu umerl, bi ga gotovo molili; njegova smert na križu je velika skrivnost, ki nam oznanjuje pravico in ljubezen Božjo do nas grešnih ljudi“. Deželni poglavar Valerijan zvé, da Vid noče darovati malikom, in ga k sebi pokliče, ter ga spervega prav ljubeznjivo pregovarja, naj se Kristusu odpové. Vid mu odgovori: „Mene ne more nobena, ne dobra in ne huda reč ločiti od Kristusa“. Valerijan ukaže Vida s šibami tepsti. Ko se to godi, se Valerijanu roka usuši, ter vpíje: „Roko sem zgubil, v nji čutim velike bolečine, Vid je čarnik!“ Vid mu odgovori: „O sodnik! da spoznaš, da nisem čarnik, ampak služabnik živega Boga, bodi ozdravljena tvoja roka“; in zdajci je bila zdrava njegova roka. Valerijan zroči očetu sina, naj ga sam spreobrača. Še veliko čudežev je svetnik storil, veliko jih v veri poterdil, celo hčer cesarja Dioklecijana je bil hudobnega duha rešil. Plačuje mu pa dobroto s hudim, ker ukaže v veri stanovitnega Vida v kotel, poln raztopljenega svinjca in smole pogrezniti. Tako nejeverniki, tudi današnji, dobrote povračajo! Toda mladenec v kotlu Bogu slavo poje, in nepoškodovan iz njega skoči bel kakor sneg. To pa terdovratnega cesarja ne spreoberne; muči vernike še dalje. Ukaže vse tri vreči pred leva, ki se jim pa le prijazno prilizuje. Množica nad tem tako sterí, da se 1000 nevérnikov spreoberne. Mislite, da je to terdovratnega cesarja spreobrnilo? Kaj še! Hudobnež še huje divjá, ukaže svete spričevavce na tezo razpeti, da se jim vsi udi spahnejo; ob tem vstane potres, strele švigajo, tempeljni se podirajo, cesar prestrašen vpíje: „Gorjé meni, mladenček me je premagal!“ on in ljudstvo zbežé. Angelj reši svetnike iz teze, in vsi trije izdihnejo svoje sv. duše ob vodi Sileri 15. rožn. l. 303.

Vodilo. „Smert Kristusova na križu je globoka skrivnost.“ 1. Le samo Sin Božji je premogel z grehom

razžaljeni pravici Božji s svojo smertjo zadostiti. 2. Neskončna je ljubezen nebeškega Očeta do človeškega rodú, da je svojega Sina zanj dal v smert; enako tudi neskončna je ljubezen Sina Božjega, da se je prostovoljno dal v smert za nas. Bojmo se tedaj greba, in ljubimo Gospoda svojega Boga. —

Sv. Benilda spr.; ss. Libija in Leonida, sestri sprič.; sv. Landelin opat spoz.

16. Torek. Sv. Janez Frančišk Regis, mašnik Jezusovega reda, je bil na Francoskem rojen 31. pros. 1597. Njegova pobožna mati je zgodaj v njem budila ljubezen do Boga in sovraštvo do greha. V večih šolah si je izvolil šest pobožnih mladenčev za svoje tovarše, kateri so v eni hiši skupaj prebivali, se pridno učili, pobožno molili, in vsako nedeljo es. zakramente prejemali. V 18. letu je Janez ležal na smertni postelji, v tej hudi bolezni je delal dobre sklepe, da bo Bogu še bolj zvesto in goreče služil, če mu zopet ljubo zdravje podeli. Po zadobljenem zdravju je pošteno sklepe dopolnil, je stopil v jezuitovski red, kjer je bil vsim naj lepši zgled v vsih čednostih. V letu 1621 je bil profesor na viših gimnazijskih šolah. V poučevanju se je včasih tako vnel, da so bili učenci do solz ginjeni. L. 1630 je bil mašnik posvečen. Njegovi viši so mu dali misijonsko službo. Po letu jo misijonaril po visokih hribih, po zimi pa po dolinah, kjer je brez števila veliko kalvincev in družih zastaranih grešnikov na pravo pot pripeljal. S tem pa si je nakopal veliko sovražnikov, obrekovavcev in zanikarnih zasmehovavcev; nekteri izmed njih so mu še celo po življenji stregli. Trije mladi mehkuzi so namenjali ga v spovednici prebosti, ker jim je bil rop njih nečiste ljubezni iz rok iztergal; Janez jim je vidil v serce, jih je posvaril in nagnil k pokori. Ob času hude lakote je bil ubogim skerb in dobrotljiv oče. Ko je strahovitna kuga ljudi morila, je bolnike obiskoval in jim es. zakramente delil. Do družih je bil mil, do sebe pa silno oster, ter je svoje telo z bičanjem in s postom pokoril; rekel je: „Ni ga večega sovražnika kakor lastno telo, če ga človek ne berzdá.“ Bog je svojega zvestega služabnika s čudeži povelical in k sebi poklical 31. grud. 1640, v 43. l. njegovega življenja.

Vodila. Po prestani hudi bolezni služi Bogu z večjo gorečnostjo, in spolnuj sklepe, ki si jih tadaj delal. — Ni ga večega svojega sovražnika kakor tvoje lastno telo, toraj ga vedno imej na berzdi. —

Ss. Kvirik in njegova mati Julita sprič.; ss. Avrej in njegova sestra Justina sprič.; sv. Beno šk. na Nemškem; sv. Lutgarda dev. (Glej popis njene življenja 17. rož.

17. Sreda. Sv. Lutgarda, dev. nuna, domá na Nizozemskem. Oče bi jo bil rad za svet in za možitev zredil, pobožna mati pa za nebesa. Kar je mati dobrega v njeno mehko srce vsadila, je oče s svojim govorjenjem izruval. Devica sicer ni bila hudobna, bila pa je nečimurna, ter se je rada lišpala. Mati pa ni jenjala le svariti in zanj goreče moliti, ter je Mariji Devici priporočati. Bogat mladenec za njo postopa, in se ji priljuje. Ko se nek večer z njim pogovarja, se ji prikaže Kristus, ter ji pokaže svoje rane, rekoč: „Glej, kdo je te rane tudi zavoljo tebe prejel, in koga tedaj ljubiti moraš.“ Devica, z gnado Božjo razsvetljena, reče mladenču kakor nekda sv. Neža: „Pojdi od mene, smertno kosilo, že drugega ženina sem si izvolila.“ Lutgarda stopi v benediktinski in pozneje prestopi v cistercijenski samostan v Akviri 7 milj od Bruselja, kjer so redovnice posebno častile Božjo Mater. Ta svetnica je imela veliko usmiljenje do grešnikov, in veliko je molila in se postila posebno za spreobrnjenje krivovercev albigenzov. Umerla je 16. rožn. 1246, stara 64. let. Veliko čudežev se je

godilo; tudi je bila Akvira po njeni prošnji kuge rešena.

Vodilo. „Kolikor bolj človek svoje serce od vsega posvetnega odterguje, toliko ložej se njegov duh v nebesa povzdiguje.“ Nasproti pa je tudi res: Kolikor bolj se kdo s svetom peča, toliko bolj tudi njegov duh za božje reči omerzuje. —

Ss. Nikander in Marcijan spr.; ss. Manvel, Sabél in Ismael spr.; sv. Avit maš. spozn.

18. Četertek. Sa. Feliks in Fortunat, brata sprič., v Vičenci doma, pozneje sta se v Oglej pri Gorici (tisti čas glavno mesto beneške okrajine) preselila pod cesarjema Dioklecijanom in Maksimijanom, ki sta dala ostro povelje, kristjane preganjati in moriti. Evfemij, sodnik v Ogleju, je spolnoval to povelje natančno in z vso oostrostjo. Sveta brata se preganjanju v gozd umakneta, osleduhi pa ju zasačijo, zvežejo, in pred sodnika peljejo. Sodnik ju vpraša po imenu in domovini; Feliks pa se na čelu pokriža, rekoč: „Meni je ime Feliks, mojemu bratu pa Fortunat; oba pa sva po božji milosti in v najino naj večji sreči kristjana: zastran najine domovine, čeravno ni deleč od tod, ne vém, zakaj bi ti pravil, ker nebeške domovine iševa.“ Na ta odgovor sodnik ukaže rabeljnom sveta brata s palicami tepsti. Ker sta pa bila sveta brata med tepenjem z nebeško tolažbo poterjena in še bolj stanovitna v spoznavanju Kristusa Gospoda, razsrditi sodnik na nove še hujše muke misli in ukaže ju na tezo razpeti in na stranéh z baklami žgati. Sveta brata pa svetega Mihaela na pomoč pokličeta, bakle berž ugasnejo in svetnika pojeta: „Zadega je raztergana, in sva rešena. Najina pomoč je v imenu Gospoda, ki je nebo in zemljo vstvaril.“ (Ps. 123, 7. 8.) Sodnik, še bolj razdražen, ju ukaže polivati z vrelin oljem; vrelo olje pa je bilo njima hladilo po Kristusovi pomoči. Še dalje ukaže jima zobe izbiti in čeljusti raztergati; sv. Mihael pa ju iz vsih teh muk čudovitno reši. Bila sta ob glavo djana na zadnje. Vesela gresta na morišče, tam se objameta in molita: „Oče naš.“ Rabelj odseka glavo prvič Feliksu, in potem Fortunatu.

Vodila. „Po božji milosti sva kristjana, in to je najina naj večji sreča.“ To srečo tudi mi imamo, toraj bodimo Bogu hvaležni za to naj viši dobroto, ter keršansko živimo. — „Domovina na tem svetu nama ni kaj mar, ker nebeške iševa.“ Hrepenimo tudi mi po nebeški domovini!“ Sej nimamo tukaj obstoječega mesta, temuč prihodnjega išemo“ (Hebr. 13, 14) v nebesih. —

Ss. Marka in Marcelijan spr.; ss. Cirijak in Pavla dev. spr.; sv. Leoncij spr.; sv. Marina dev. sprič.; sv. Amand šk. spoz.

19. Petek. Sv. Julijana Falkonerska, začetnica reda Marijinih služabnic, v Florenciji na Laškem hči pobožnih staršev. Zgubila pa je očeta, ki ga še ni prav poznala. Njen stric, zveličani Aleš iz reda Marijinih služabnikov (glej 11. svečana), je očeta namestoval, ter je njeno prav bogoljubno mater s svojim svetom podpiral. Ni še znala dobro govoriti, že je klicala Jezusa in Marijo. Imela je odrašena več snubačev, pa se je vsim odpovedala, ker je bila Bogú vedno devišstvo obljubila. Stric Aleš in sv. Filip Benicij jo v tej obljubi poterujeta. Sv. Filip, vikši redovnik Marijinih služabnikov, ji dá obleko tretjega reda 1284, in naslednje leto stori redovno obljubo. Julijana si zdaj še bolj prizadeva sveto živeti po Marijnem zgledu. O sredah in petkih je le od sv. Obhajila živela, ob sabotah se je ob kruhu in vodi postila, ob petkih je Kristusovo terpljenje premišljevala in se do kervi bičala. Po smerti sv. Filipa drugi redovni viši sestram 3. reda svetuje, naj bi vse skupaj živele v eni hiši pod vodstvom izvoljene prednice. Zgodilo

se je in Julijana je bila iz pokoršine prva prednica sester tega reda, ki so se zavoljo plajša, ki so ga nosile, imenovale mantelate ali plaščice. Julijana je svoje tovaršice bolj s svojim zgledom kakor s svojo besedo na potu popolnosti vodila. Posebno sloveča je zaradi velikoserčnega češenja presv. Rešnjega Telesa. V svoji zadnji bolezní ni mogla sv. Popotnice prejeti, ker njen oslabljeni želodec ni nobene hrane obdržal. Julijana svojega spovednika preserčno prosi, naj ji sv. Hostijo na posteljo prinese, da jo bo molila. Spovednik prinese sv. Hostjo, po njeni želji razgerne belo ruto na njene persi, ter nanjo položi sv. Hostjo; pa glej! sv. Hostija zgine spred oči. Julijana, poprej bleda in vdertega obraza, se spremeni v lepo, cvetečo devico, enako angelju. V Gospodu je zaspala 19. rož. 1341. Ko so sestre njeno truplo umivale po navadi tistega časa, se je videla blizo njenega serca podoba sv. Hostije, kakor da bi bila s pečatnikom vtisnjena. Na njenem grobu se je mnogo čudežev zgodilo.

Vodilo. „Vsi dnevi našega življenja so Gospodovi“, njegov dar so; zatorej jih moramo njemu v čast, sebi in bližnjemu pa v zveličanje obračati. Če tega ne storimo, je sleherni dan zgubljen. O koliko zgubljenih dni!

Ss. Gervazij in Protazij brata sprič.; sv. Ursicín sprič.; sv. Zósím sprič.; ss. Gavdencij šk. in Kulmancij dijakon sprič.; sv. Nazarij škof spoz.

20. Sabota. Sv. Silverij, papež spričevavec, rojen v Kampaniji na Laškem, je vladal sv. katoliško Cerkev v prvi polovici 6. stoletja. Bil je naslednik papeža Agapita, kateri je bil odstavil Antima, krivoverskega škofa v Carjem gradu. Sveti Silverij je razodeval svojo svetost, junaško serčnost in skerb za čisto sveto vero, zlasti v vojskovanji s krivoverci, ker ni hotel zopet vmestiti odstavljenega krivoverskega škofa Antima v Carjem gradu, dasiravno ga je večkrat prosila cesarica Teodora. Zato je bila brezbožna cesarica silno razdražena; Belisarju, bojnemu vojvodu, je zapovedala, naj Silverija zažene v pregnanstvo. Bil je pregnan na otok Poncijo; pa tudi tam je vladal Cerkev, ker je veliko škofov v zbor poklical, in več reči določil, ki so zadevale čistost katoliške vere. Po mnogih stiskah oslabljen je v Gospodu zaspal 20. rožn. l. 538.

Vodilo. „Derži se podobe (zapopadka) zdravega (čistega) nauka, ki si ga od mene slišal v veri... Dobro zročilo (Kristusov nauk) ohrani po svetem Duhu, kateri v nas prebiva.“ (II. Tim. 1, 12. 13.)

Sv. Prot sprič.; sv. Novat, brat sv. Timoteja in ss. devic Pudencijane in Praksede; sv. Makarij šk. spoz.; sv. Florentina dev., sestra Leandra in Izidora škofa.

### **Sporočilo bratovščine presv. Rešnjega Telesa v Ljubljani leta 1873—1874.**

Kakor je skrinja zaveze, predpodoba sv. Rešnjega Telesa, izraelskemu ljudstvu za časa Samve'a preroka in vsaki čas starega zaveta bila središče prave pobožnosti, tako je v novem testamentu pričujočnost Kristusova na naših oltarjih v Zakramentu presv. Rešnjega Telesa ognjišče keršanske čednosti in duhovnega življenja. Okoli skrinje zaveze Božje, od katere se nikoli niso ločili zvesti varhi, kakor Samvel, ki je pisano, da je spal v templju Gospodovem, kjer je stala skrinja zaveze (1. kralj. 3. 3.), okoli te skrinje zaveze vzdignilo se je in vzdiguje se ukljub vsem sovražnikom in oviram zunanje in

notranje kraljestvo Božje na zemlji. Kjer se je ta skrinja zaveze postavila, razpadli so maliki v prah, tudi tisti, katerim človek služi v svojem sercu.

Ni tedaj za nobeno duhovnijo blagerniši pobožnosti, kakor da se njeni udje obilno in številno zbirajo okoli tabernakeljna svoje cerkve, in v duhu in resnici molijo božjo skrivnost, ki je življenje, moč, rodovitnost, tolažba, veselje, nar večí zaklad kraljestva božjega na zemlji.

Z velikim veseljem tedaj poročamo, da se je v preteklem bratovskem letu v raznih duhovnijah škofije naše zopet 2001 pobožnih duš pridružilo naši bratovščini, kateri je ravno namen: buditi in vnemati Božje češčenje, ki so ga verni kristjani skazovati dolžni Zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, in ktera sedaj šteje 24,072 udov.

Kakor se dvorniki snidejo okoli trona svojega kralja, tako neprenehoma obdajajo bratovski udje v svojih molitvenih urah sedež milosti, prebivališče Božje med človeškimi otroci, da Kralju vseh kraljev skazujejo dolžno češčenje in hvalo; da bi s to gorečnostjo nekoliko zadostovali za tolike nečasti, ki se Mu godé v ravno tej skrivnosti Njegove ljubezni: da bi sebi in vsi Cerkvi sprosili potrebnih gnad ravno pri neusahljivem studencu vseh milosti. Družijo se udje bratovščine pa ne samo v neprenehnem češčenju presv. Rešnj. Telesa, ampak tudi v tem, da bi s svojimi letnimi doneski in kolikor je moč tudi z delom lastnih rók oskerbljevali revnišim cerkvam za službo Božjo potrebnih duhovskih oblačil, in tako odvrčevali nemarnosti, s katerimi se v tem oziru večkrat onečasti najsvetejša Skrivnost, ter napravljali presv. Zakramentu povsod vredno prebivališče.

Darovali so udje preteklo leto v ta blagi namen 4235 gl. 80½ kr. Prejela je pa bratovščina tudi izrednih daril, namreč: iz Blagovice 23 gl., iz Novega mesta 30 gl. 80 kr., iz Smlednika 7 gl., iz Horjula 20 gl., iz Budanj 30 gl., iz Loma 15 gl. 70 kr., iz Javorji pri Poljanah 40 gl. od neimenovane dobrotnice 7 gl. v srebru, in od druge strani po preč. g. župniku Tomcu 10 gl. Vsega skupaj se je tedaj za opravo revniših cerkv, v katerih se hraneje presv. Rešnje Telo, obrnilo 4419 gl. 30½ kr., in izdelali so marljivi ljubljanski udje 7 belih pluvijalov, izmed katerih so bili 3 s svilo vezeni; 39 mašnih plaščev (18 belih, 10 rudečih, 5 vijoličnih, 3 zelene, 3 črne), izmed katerih je bilo 12 s svilo in 1 s svilo in zlatom vezen; 31 prelepih velumov; 48 raznih štol, izmed njih eno z zlatom in svilo umetno vezeno; 7 dražih antipendij; 3 vezene potezaje; 13 lepo vezanih burz za obhajila; 30 vezanih oltarnih blazinic; 1 vezen plajšček za ciborij; 40 prelepih mašnih srajc; 120 humeralov; 42 belih lanenih cingul; 400 purifikatorjev; 206 rutic za lavabo; 100 korporalov; 100 pal; 2 oltarna perta; 36 lepih koreteljev. Vsi ti paramenti so bili od 3. do 10. majnika bratovskim udom in dobrotnikom v pregled očitno izpostavljeni.

Naj naš Gospod in Zveličar v Zakramentu presv. Rešnjega Telesa z dopadajenjem se ozira na delavnost naše bratovščine za Njegovo čast in lepoto hiše Njegove! Naj z obilnim blagoslovom povračuje vsako molitev, vsako darilce, vsako delo, vsak trud! Naj obuduje zmiraj več blazih serc ki ljubijo Njega in kar zadeva Njegovo čast, ljubijo ne samo v besedi, ampak v resnici in z danjem.

Konečno prečastitim udom naznanjamo cerkve, ktere so bile letos od bratovščine obdarovane.

1. **Semeniška kapela v Ljubljani** je prejela: 12 purifikatorij, 12 rutic za lavabo, 3 korporale; — 2. **Ig:** 2 obhajilni štoli, 6 korporalov, 6 pal, 11 purifikatorij, 12 pertičev; — 3. **Sent-Vid pri Ljubljani:** 1 velum, 2 albi, 6 humeralov, 2 cingula; — 4. **Sora:** 1 velum, 1 koretelj; — 5. **Preska:** 1 koretelj, 3 korp., 3 pale, 12 pur., 6 pertičev; — 6. **Ježica:** 1 velum; — 7. **Sent Jakob pri**

Savi: 1 mašni plašč; — 8. Želumlje: 1 antependij, 1 koretelj, 1 obh. štolo; — 9. Škofja Loka: 2 obh. burzi, 2 koretelja; — 10. Zabnica: 1 albo, 3 hum., 1 cing., 7 pertičev; — 11. Poljane: 1 maš. plašč; — 12. Trata: 1 maš. plašč; — 13. Sorica: 1 albo, 3 hum., 1 cing., 1 obh. štolo, 12 purif., 12 pertičev; — 14. Zalilog: 1 burzo in 1 štolo za obh., 4 purif., 6 pertičev; — 15. Javorje: 1 koretelj; — 16. Šent Lenart: 1 antip.; — 17. Cerklje: 2 altarni blaz., 1 obh. burzo; — 18. Teržič: 1 vel.; — 19. Šmartno pred Kranjem: 1 pritigarsko štolo, 5 korporalov, 5 pal.; — 20. Smlednik: 1 pridig. štolo, 2 albi, 6 hum., 1 cing.; — 21. Pred-dvor: 1 albo, 3 hum., 1 cing., 5 korp., 5 pal. 10 pertičev, 20 purif.; — 22. Predoslje: 1 mašni pl.; — 23. Križe pri Teržiču 1 vel.; — 24. Podbrezje: 1 burzo in 1 štolo za obh., 1 koret., 3 korp., 3 pale, 12 purif., 6 pertičev; — 25. Duplje: 1 pluvijal; — 26. Goriče: 1 maš. pl.; — 27. Terboje: 1 vel.; — 28. Kranjska gora: 1 maš. pl.; — 29. Grad: 1 mašni pl.; — 30. Kropa: 1 pluvijal; — 31. Fužine: 1 maš. pl.; — 32. Lesce: 1 vel., 1 albo, 1 cing., 3 hum.; — 33. Zaspo: 1 albo, 1 cing., 3 hum., 12 purif.; — 34. Ovshe: 1 vel., 1 koret.; — 35. Dobrova: 1 bel mašni pl.; — 36. Kamnik: 1 bel maš. pl., 1 albo, 3 hum., 1 cing.; — 37. Goričica: 1 bel maš. pl.; — 38. Berdo: 2 štoli, 1 maš. srajco, 3 hum., 1 cing., 1 koretelj, 6 pert.; — 39. Spodnji Tuhinj: 1 koret., 1 pot-zaj; — 40. Zgornji Tuhinj: 1 burzo in 1 štolo za obh., 1 koret.; — 41. Motnik: 1 rud. maš. pl.; — 42. Tujnice: 1 zel. maš. pl.; — 43. Rova: 1 bel maš. pl., 1 maš. sr., 3 hum., 1 cing., 1 štolo za obh.; — 44. Vranja Peč: 1 rud. maš. pl., 3 korp., 3 pale; — 45. Sv. Trojica pri Moravčah: 1 albo, 3 hum., 1 cing., 1 belo štolo; — 46. Verhpolje pri Moravčah: 2 črni altarni blazioici, 1 albo, 3 hum., 1 cing., 12 purif.; — 47. Vače: 1 bel maš. pl.; — 48. Dol: 1 bel maš. pl.; — 49. Krašnja: 1 štolo in 1 burzo za obhajila, 12 purif.; — 50. Ihan: 1 antip., 1 koret., 12 purif.; — 51. Šent-Helena: 1 vel., 1 belo štolo; — 52. Blagovica: 1 pluv.; — 53. Šent-Osvald: 1 vel.; — 54. Višnja Gora: 1 vel., 1 obh. štolo, 1 koret., 12 purif.; — 55. Kerka: 1 mašno sr., 3 hum., 1 cing., 1 koret., 1 obh. štolo; — 56. Šmartno pri Litiji: 1 vel., 2 koret.; — 57. Rače: 1 rud. maš. pl.; — 58. Svibno: 2 rud. olt. blaz., 1 burzo in štolo za obhajila; — 59. Šent-Juri pod Kumom: 1 burzo in 2 štoli za obh., 2 koret.; — 60. Dobove: 1 koret., 1 vozen potezaj; — 61. Janče: 1 koret., 1 belo štolo; — 62. Trebno: 2 vijol. olt. blaz.; — 63. Šent-Rupert: 1 vel., 1 obh. štolo, 1 koret.; — 64. Trebelno: 1 vijol. maš. pl.; — 65. Doberniče: 1 bel pluv.; — 66. Sv. Križ poleg Turna: 1 albo, 3 hum., 1 cing., 1 koret., 6 korp., 6 pal., 24 pur., 12 pert.; — 67. Šent-Janž: 1 bel maš. pl.; — 68. Sv. Trojica pri Teržiču: 1 antip.; — 69. Ambrus: 1 bel maš. pl., 1 štolo za obh.; — 70. Šent-Jernej: 1 rudeš maš. pl.; — 71. Škocijan pri Dobravi: 2 koret., 2 maš. sr., 6 hum., 2 cing., 2 štoli za obh., 6 korp., 6 pal., 24 purif., 12 pert.; — 72. Raka: 2 beli olt. blaz.; — 73. Kostanjevica: 1 antip.; — 74. Čatež: 1 maš. sr., 3 hum., 1 cing.; — 75. Studenec: 1 vel.; — 76. Novomesto: 1 maš. sr., 3 hum., 1 cing., 1 koret.; — 77. Mirna Peč: 3 albe, 9 hum., 3 cing., 3 koret., 3 obh. štolo, 1 belo štolo, 9 korp., 9 pal., 36 pur., 18 pert.; — 78. Šent-Peter pri Novem Mestu: 6 korp., 6 pal., 12 pert., 24 purif.; — 79. Podgrad: 1 bel pluv.; — 80. Semič: 1 vozen plašček okoli ciborija, 1 maš. sr., 3 hum., 1 cing.; — 81. Dragotuš: 1 bel maš. pl.; — 82. Verh: 1 maš. sr., 3 hum., 1 cing., 5 korp., 5 pal., 10 pert., 20 purif.; — 83. Kočevje: 1 vel., 1 burzo in štolo za obh.; — 84. Koprivnik: 2 beli oltar. blaz., 1 štolo za obh., 12 pert.; — 85. Stara Cerkev: 1 vel.; — 86. Mozelj: 1 bel mašni plašč, 1 štolo za obhajila, 12 purif.; — 87. Polom: 1 belo štolo, 1 burzo za obh., 7 pert.; — 88. Dobrepolje: 1 mašno srajco, 3 hum., 1 cing., 2 štoli, 12 purif.; — 89. Draga: 1 bel maš. pl.; — 90. Dolenja vas: 1 maš. sr., 3 hum., 1 cing., 5 korp., 5 pal., 20 purif., 10 pert.; — 91. Turjak: 1 vel.; — 92. Lašče: 1 bel pluv.; — 93. Loški Potok: 2 čer. olt. blaz.; — 94. Struge: 2 beli olt. blaz., 1 koret.; — 95. Verknika: 1 vijol. maš. pl.; — 96. Polhov Gradec: 1 rud. maš. pl.; — 97. Logatec: 2 beli olt. blaz., 6 korp., 6 pal., 12 pert., 24 purif.; — 98. Borovnica: 1 bel maš. pl.; — 99. Rovte: 1 vel.; — 100. Rakitina: 1 vel., 1 maš. sr., 3 hum., 1 cing.; — 101. Žiri: 1 albo, 3 hum., 1 cing., 1 koret.; — 102. Ledine: 1 bel maš. pl., 1 štolo za obh.; — 103. Črni Verh nad Idrijo: 2 albi, 6 hum., 2 cing., 2 koretelja, 5 korp., 5 pal., 10 pert., 12 purif.; — 104. Vojsko: 1 čer. maš. pl.; — 105. Zavrce: 1 čer. maš. pl.; — 106. Spodnja Idrija: 1 štolo za obh., 1 maš. sr., 3 hum., 1 cing., 12 purif., 1 potezaj; — 107. Cerknica: 1 vijol. maš. pl.; — 108. Planina: 1 vel., 2 beli olt. blaz., 1 štolo za obh.; — 109. Studeno: 1 maš. sr., 3 hum., 1 cing., 1 štolo za obh.; — 110. Unec: 1 antip.; — 111. Postojna: 1 vel., 2 albi, 6 hum., 2 cing.; — 112. Hrenovce: 2 beli olt. blaz., 2 štoli, 6 korporalov, 6 pal., 12 pert., 24 purif.; — 113. Slavina: 1 antependij; — 114. Vreme: 2 beli olt. blaz.; — 115. Šempeter pri Postojni: 1 koret.; — 116. Ternovo: 2 beli olt. blaz., 1 štolo za obh., 6 korp., 6 pal.; — 117. Knežak: 1 bel pluv.; — 118. Prem: 2 vijol. olt. blaz., 1 pridig.

štolo; — 119. Nadanje Selo: 1 vel.; — 120. Suhorje: 1 bel maš. pl., 1 albo, 3 hum., 1 cing.; — 121. Šent-Vid pri Vipavi: 1 vijol. maš. pl., 1 koretelj; — 122. Podraga: 1 burzo in štolo za obh., 2 cing.; — 123. Šturja: 1 rud. maš. pl., 1 albo, 3 hum., 1 cing., 3 korp.; — 124. Podvelb: 2 beli oltar. blaz., 1 zel. maš. pl.; — 125. Lozice: 1 oltarni pert, 3 korp., 3 pale, 6 pert., 12 purif.; — 126. Marija Zvezda pri Banjaluki: 1 bel maš. pl., 1 vel., 1 rud. štolo; — 127. Bosna: 6 vel.; — 128. Indijanski misijon č. g. Čebula: 1 zel. mašni pl., 1 maš. bukve, 1 mašni kelih; — 129. Šent-Jozef v Severni Ameriki: 1 štolo za obh., 1 albo, 3 hum., 1 cing., 3 korp., 3 pale, 6 pert., 12 purif.; — 130. Indijanski misijon č. g. Tomazin-a: 1 bel maš. pl., 1 albo, 3 hum., 1 cing., 1 koretelj, 3 korp., 3 pale, 12 purif., 6 pert.; — 131. Illyna v Švici: 1 vel.

Hvaljeno, češeno in moljeno bodi na veke presv. Rešnje Telo!

V Ljubljani pred praznikom presv. Rešnjega Telesa 1874.

Dr. Pauker,  
vodja bratovščine.

### Nočem, da bi se v moji državi moglo govoriti o preganjanju.

Pred nekimi tedni je francoski poslanec Voguè imel zaslišanje pri Sultanu v Carigradu. Prišlo je bilo v besedo tudi vprašanje katoliških armenov, katerim je turška vlada pred ne dolгим časom toliko krivico storila, ko je njih škof Hassun mógel Carigrad zapustiti, ko so razkolniki katoliškim armenom cerkve grabili itd.

Katoliški armeni so bili svoji cerkvi zvesti ostali, zato so bili preganjani, terpinčeni, zasramovani in iz svojih lastnih cerkev in naprav pregnani, in zgubili so bili vso pravico kakor narod. Razkolniški armeni se zdaj imenujejo Kupelijani, po razkolniškem načelniku Kupelijanu, ki ga imajo za svojega patrijarha. In ti Kupelijani so grabili katoličanom njih lastine pod vladino brambo. Tako je Cerkev o vesoljnem zapušenju terpela tudi na Turškem.

Znamenito je pa, kdo izmed evropejskih mogočnikov je deržal z enimi in kdo z drugimi. Vedite tedaj, da francoski poslanec Voguè je zagovarjal in branil armenske katoličane, nemški poslanec pl. Eichmann pa razkolnike. Na kateri strani je bila pravica in na kateri krivica, to je čisto jasno, toraj ravno tako jasno, kdo je deržal s pravico, in kdo s krivico. Kupelijanarji so to sami priterdili, zakaj rekli so v začetku: „Brez gosp. pl. Eichmann-a bi bili mi zgubljeni“; tri tedne pozneje pa, potem ko je bil Voguè pred sultanom, so klicali: „Hvala gosp. pl. Eichmann-u, rešilo se za nas ni vse preslabo. Zmaga je in več kot to: plačilo.“ Rekel je pred rešenjem Eichmann nekemu imenitnemu udu turške vlade: „Armensko prašanje hočete rešiti; ne delate prav, neprijetnosti si bodete nakopali. Vém, Vi hočete Francii vstreči, ki se pečá za to rešenje.“ Turški deržavnik mu je na to odgovoril, da „turška vlada z reševanjem armenskega vprašanja nikakor ne misli komur si bodi vstreči ali ne vstreči, temuč da brez ozira hoče pravična biti. Znatno število keršauskih podložnih sultanovih je že precej davno brez vredbe, brez postavnega bivanja; ta stan ne more dalje terpeti, in ker vlada ne more vesti stiskati, toraj stotisočim podložnikom poverne postavno bivanje, ne da bi se mešala v verske vprašanja, in ako tega rešenja res želi kaka druga vlada, se tukaj le enake misli strinjajo.“ — Bizmark in drugi liberalni deržavniki se utegnejo v tem oziru tudi od Turka kaj učiti.

Eichmann-a pa je to maloginilo. Gulil je le svojo naprej, češ: „Ne pozabite, ako Franciji strežete, da bodete Nemčiji neprijetni.“ (Pravi „liberalni razlogi“, kaj

ne?! Ako se diplomati na tako „pravico“ opirajo, potlej ni čudo, da se tako godi; samo prašanje je, doklej bo stalo, kar se na take stebre zida?)

Naj omenimo pa zdaj še nekoliko zaslišanje francoskega poslanca pred sultanom. Pl. gosp. Voguè je bil pri sultanu v novem dvoru Dolma-Bagçe ob Bosforu. Izročil je padišah-u pismo maršala Mak-Mahon-a, v katerem mu le-ta naznanjuje hvalo za poslani „osmanli red“ v bralantih. Lagal se je eden nemških listov („Köln. Ztg.“), da se je o tej priliki francoski poslanec na neslišen in vsim šegam nasproten način derznil sultana opomniti na neko dano besedo. Poslanec pa se je ravno nasproti tako zderžno obnašal v oziru na prašanje katoliških armenov, da so mu potlej merzloto očitali. „Monde“ o tej reči iz neskajenega vira resnico pripoveduje. Bilo je zaslišanje, ob kratkem povedano, tako le:

Poslanec spregovori nekatere primérne besede in izroči sultanu maršalovo pismo. Na to molčanje na obojni strani. Sultan se zgane, nesterpljivo daljnega govorjenja pričakovaje in reče po tolmaču: „Nimate nam tedaj nič več povedati?“ — Poslanec: „Spolnil sem čisto svoje naročilo...“ Zopet premolk; čez nekaj časa reče sultan sam: „Pa to hassunsko vprašanje?“ Poslanec: „moja vlada mi tudi o tem prašanji nič ni sporočila“. — „In vender je ravnokar rešeno. No, ako Vam tudi vaša vlada ni nič sporočila, mi ne morete pa povedati svoje osebne misli?“ Na to odkrito in ravno zahtevanje govori tudi poslanec naravnost in reče, da prašanje je sicer res rešeno, da pa ne zadostuje popolnoma željam katoličanov. Sultan ostermi in zahteva pojasnjenja. Poslanec odgovori, da zadevni „Bujurullu“ (ukaz) armencem ne daje imena „katoličanov“, da jih ne zaznamnuje za „armensko-katoliško verospovedanstvo“, temuč jih imenuje „hassunite“ — „Hassuni takeme“ (po besedi: Hassunska skupina). Njegovo veličanstvo se čedalje bolj čudi in pravi: „Kaj, mar hassunovci priznavajo papeževo veljavo?“ — „Gotovo da, Gospod“, — pristavi Voguè. — Sultan: „Po tem pa so katoličani“. — Poslanec: „Gotovo da, Gospod, in družih katoličanov ni nobenih, razun le-tih, kateri priznavajo papeževo veljavo.“

Nato pravi sultan poslancu: „Obljubim Vam, gospod poslanec, da vse to se bode vravnalo. Velikrat sem zaterdil, da vsi moji podložni, ktere koli vere, morajo imeti enako brambo. Nočem, da bi se v moji državi móglo govoriti o preganjanji.“

Naslednji dan je imel pri sultanu zaslišanje general Ignatiev, ki se je bil ravno iz Petrograda vernil. Le-ta je sam od sebe porabil priliko ter je sultanu govoril o ravno tej reči in pa vse skozi v ravno tem pomenu.

### **Ogled po Slovenskem in dopisi.**

**Iz Ljubljane.** Na obhajanje 28letnice Pija IX 21. t. m. se pripravljajo po vsem katoliškem svetu. Katoliško društvo v Rimu svetuje, naj bi se vse katoliško keršanstvo, kar je moč in okolišine dopusté, tisti dan zvečer ob 6 uri zbralo k slovesni zahvalni pesmi po cerkvah. Taka zedinjena molitev bode prijetniši Bogú, od ktereга samega pričakujemo zmage sv. Cerkve. Tudi svetuje, naj bi se še tisti dan od vsih krajev, kjer so bile slovesnosti, pošiljali v Rim telegrami (do kardinala Antonelli-a) z naznanilom, da ta in ta duhovnija itd. moli za ohranjenje in zmago sv. Očeta. Te nasvete že tudi druge katoliške društva priporočajo. — Od cerkev oddaljenim prebivavcem gotovo ne boče moč vsega po nasvetu spolniti, lahko pa se povsod zvoní o tistem večeru, in kjer ne morejo v farno, se pa morebiti v podružno cerkev k

molitvi zberejo, ali doma molijo v ta namen, ter se zedinijo z vsimi verniki po vesoljnem svetu. En sam glas, ki se po vsem svetu v ravno tisti namen, ob ravno sisti uri v nebo vzdiguje — to mora imeti vsepremagljivo moč.

— **Nadloge.** Poprej se je od več strani slišalo, koliko je škode naredila slana, sploh mraz, plohe in povodnji. Potem pa je pričela strašiti toča. Toča je bila že na Notranjskem v Cirknici, po ilirski Bistrici, na več krajih po Dolenskem. Uni petek 5. t. m. je strašno potokla po Javorski fari nad Loko, ter je Podverhom, v Četeni ravni in po spodnjem delu Javorij tako pobila, da se bo zlasti pri sadji več lét čutilo. — Pretekli torek je v Čirčičah, blizu Kranja, trešilo v stolp, ki je pogorel. Padel je vender na stran, kjer ni družih hiš, ter se ni zgodila še večí nesreča. — Ne čudimo se, da nam „brezverska“ doba tudi družih nesréc zmiraj več rodi. Te dni je bil učitelj iz Žabnice pri Loki domú gredé od ponočnjakov napaden in smertno ranjen. Pač bi bile dobre naredbe za očitno varnost bolj potrebne, kakor pa postave zoper Cerkev, in veri pa duhovstvu za poštenje skerbeti bolj koristno, kakor pa jezuite preganjati in časnike podpirati, ki čednost z vero vred spodkopu jéjo. — Kužljive bolezni še zmiraj ne mirujejo, koze rojijo po mnogih krajih in celo o koleri se sliši blizu Ljubljane. — Poslednjo sredo okoli 5 popoldne so se hudi oblaki pripodili in toča se je usula tudi v Ljubljani, vender pa redka in je kmali nehala. — Med temi in takimi nadlogami pa se „brezverskemu listu“ primérno zdi naj bolji duhovne pastirje po deželi z gerdimi lažmi okidovati in vernikom jih pristudovati. Tako je obiral okrajskega, dobropoljskega, preserskega, unškega, in zmerja jih tako nesramno, kakor da bi častitljivi duhovni pastirji bili amerkovci teh divjih ljudi, ki ne izkrice tega nimajo, kar se imenuje moškost in spodobnost. O unškem n. pr. se je kar na celem zlagal, da je že v nastopnem govoru (pred 4 leti!!) ljudem očital „blato“ po vasi in jim namesto razlaganja evangelija take pravil v cerkvi, da bi ljudje kmali cerkvenih vrat ne bili našli; vemo pa, da o vsem tem le besedice gospod spregovoril ni.

**Iz Ipavskega,** 8. rožn. (Iz prijat. lista.) Tukaj na Ipavskem letos ljudje veliko terpé; brez števila je hiš, kjer družega živeža ni razun kisle repe — in up nas le še podpira, da bo to leto kaj bolj rodovitno, ker zdaj še vae lepo kaže. Bog nas varuj hude tertne bolezni.

**Iz Amerike.** Belle Prairie, 14. aprila 1874. Naj ti, nepozabljivi prijatelj, danes nekoliko popišem zadeve naših misijonov med Indijani. Lansko jesen sem bil mesca oktobra na Beli zemlji (White Earth) ravno ob času indijanske plače (Payment-a). Indijani so namreč svoje zemljiše zedinjenim državam prodali, toraj so si za nekoliko lét malo plače izgovorili, ktero vsako jesen dobivajo nekoliko lét; tukajšni Indijani, mislim, jo imajo še 4 leta vleči, in potem ne več. Veči del ves ta denar, ki bi ga imeli Indijani prejeti, državni opravniki in pa kupci (traider-ji) koj ob času izplačevanja iz njih izsmukajo. Toraj se tolikokrat bere, da so nezadovoljni in se zoper državo vzdigujejo; pa povsod, kjer so pod vodstvom katoliških duhovnov, so prav zadovoljni in vbojlljivi. Pri vsakem izplačevanju se prav veliko ljudi zbere kakor pri velikih semnjih po mestih. Indijani so zelo revni. Prepeljal sem se 20 milj daleč neko popoldne; pozno pod noč sem prišel v tisti kraj, kjer je imel biti misijon. Poterkam, kmalo vstanejo, in ko zvedó, da duhoven pride, me prijazno sprejmejo; za večerjo ni bilo nič pripravljenega, pa jih tudi nisem hotel terpinčiti, da bi kaj pripravljali. Drugi dan hišo spraznejo in vsa deržina gre stanovat v šotor, meni pa hišo prepustijo. Dal

sem bil gospodinji en dolar, da naj gre živeža kupit; res kupi, pa vse na enkrat pripravi, in kar ostane, po bratovsko drugim razdeli. Tretji dan, ko ri imela kaj kuhati, se boji blizo priti. Potem grem obiskat velikega indijanskega opravnika, da bi dobil kaj pomoči za našo ubogo cerkvico na Beli zemlji, ki je sicer pričeta, pa zastala zavoljo pomanjkanja pripomočkov. Tega opravnika tedaj prosim, naj nam pomaga cerkvico dokončati ter nam da pismeno dovoljenje do zemlje. Pravi pa, da bo težko kaj iz tega, ker se mu zdi premalo katoličanov tam. Vprašam ga, koliko misli, da jih je. Odgovori mi, da jih je kakih 5 ali 6 deržin, kakor so mu rekli. Zavernem ga, rekoč, da je tam kakih 30 do 40 katoliških deržin, kar se mu je prav čudno zdelo. Rekel sem mu, da mu hočem drugi dan prinesti imena katoliških deržin. Toraj sem zbiral in popisoval katoliške deržine. Lahko sem jih popisoval, ker so vsaki dan, kolikor časa sem tam stanoval, pridno in vestno prihajali k službi Božji. Indijani tudi prav radi k spovedi hodijo. Spoved imenujejo „odvrženje“, ker se greh z vesti odverže, kakor hitro se ga spovč. Toraj radi k spovedi hodijo, da se greha znebijo.

Drugi dan zopet grem k indijanskemu opravniku in mu nesem list 50 katoliških deržin, stanujočih na Beli zemlji, in razun teh še več samcev in samic, katerih nisem popisal, kakor tudi drugih katoličanov ne, ki so sami pri plači pričujoči bili. Opravnik se čudi, vsako deržino po imenu prebira, in če je nad katero dvomil, sem mu precej spričevanje povedal, ker vsaktero deržino tam poznam. Potem mi reče: Gotovo imate pravico narediti si cerkev, pa država za to ni določila nobene denarja; kar morem za vas storiti, je samo to, da vam podám lés, deske itd., kar imam za Indijane po ti ceni, kakor država stane tukaj, to je, brez dobička, in dám vam tudi dovoljenje do zemlje.

Povabi me potem k večerji; to povabljenje, se vé da, rad sprejemem v okolišinah, v kakoršnih sem bil tam. Pa večerjo sem bil mógel drago plačati, ne z denarjem, ampak z jezikom; bili so pri mizi 4 protestantovski pridigarji, ki jih je bila država najela, da bi bili priče indijanske izplače; vsak je bil druge vere: eden episkopalec, eden kongregacionalist, eden presbiterijan, eden metodist. Sicer so bili prav prijazni proti meni, pa kmalo je prišel pogovor na verske reči. Nar bolj jih zbada nezmotljivost sv. Očeta. Eden me vpraša, če jest tudi verujem na papeževo nezmotljivost.

Misijonar gosp. Buh jim nato pojasnuje to reč obširniše in piše nadalje: To jih je bilo precej omamilo, da niso vedili kaj reči. — Eden pravi, če je tako, bi mogli vsi katoličani biti. — Se vé, da bi mogli biti, ako bi hotli vsi resnico spoznati. Potem sem jim mógel spričevati, da je prava edinost v naši sv. Cerkvi itd.

(Konec nasl.)

### **Razgled po svetu.**

**Avstrijansko.** Deželni zbori se neki pričnó 15. kim. Denarni minister misli menda naložiti nov davek na smodke, ki imajo biti vse skozi po 1 soldu dražje. Molčimo o pušenji odrašenih, ako pa minister postavi smodke smerkovcem, ki niso še za puhanje, tudi na 15 soldov, bode le dobro delo storil in mu bodo otročaji, že odrašeni, gotovo hvalžni.

**Laško.** Zakaj duhovne preganjajo? Na to vprašanje je odgovoril prostomišljak De Sanctis sam v laški zbornici 23. aprila t. l. Rekel je: Sloveč minister zmérne ali srednje stranke je v nekem trenutku, odkrito in čisto

iz serca govoreč, to-le rekel: Srednja stranka, kakor vsaka druga stranka, gleda navzgor in navzdol, hoče včasih biti poljudna, in potlej, ko dežela več za njo ne mara, se mora najti kak odvodnik, in ta odvodnik so duhovni. — In lej, kako-ti jo ubrišejo. Iznajdejo si kako versko prašanje, kako seganje v pravice, stiskanje Cerkve, preganjanje duhovsta ali mnihov, in srednja stranka je zopet na nogah, kakor novovstvarjena, odživelci ministri so kakor pomlajeni, z nekakim svetim sijanjem liberalizma.“ — „Unità“ kakor neločljive nasledke pristavlja: Ta zbornica pojasnuje našemu ljudstvu mnoge prav koristne reči in pred vsimi to, da ministri, zlasti uni tako imenovane srednje stranke, ljudstvo za igro imajo. Ako v imenu napredka, nrave in Italije duhovstvo preganjajo, pri tem nimajo družega namena, kakor da oči ljudstva na drugo stran obračajo in omamijo. Duhovni se preganjajo, Cerkev se v sužnjost deva in ljudstvo se sramotno oslepari. Zgodbica dalje uči, da duhovstvo in ljudstvo imata ravno tiste koristi in bivata žertva občnega sovražnika. Pričeli so na Laškem z odpravljenjem cerkvene sodnije (forum ecclesiasticum). in med tem ko so frajmavrarji in liberalni časniki (zato dobro pitani in paseni) veselja poskakovali zaradi tega, so temelj postavili k prvim močno povišanim davkom in dajatvam, ki so dosihdob nedosegljivo stopnjo že dosegli. Leta 1855 so pričeli z odpravljanjem samostanov, to je bil odvodnik oči od državnih posojil in neznanjskih dolgov, ki so jih delali v Piemontu. Prodaja cerkvenih posestev je služila za glajenje ceste za vsiljavo papirnega denara, za zapiranje škofov, odstavljanje kanonikov, za civilni zakon, za mlinski davek in za davek od premakljivega premoženja, ki sta naj bolj pristudena davka na Laškem. Ta zgodbica uči poslednjič, kak pošten namen je imela politika, ki je preganjala nedolžne, Cerkev vsužnjevala, papežu nezmérno britkost pripravljala, in zakaj? Iz osebne koristnosti, iz umazane samopridnosti, iz prizadeve pri vladnem kermilu se obdržati in pa prijateljstva frajmavrarjev in cerkvenih sovražnikov ne zgubiti. Že davno je, sklepa „Unità“, kar smo poznali to zvijačo gospodujoče stranke, zato smo že kimovca 1858 na to zavračali.

**Laški blagri.** Laška zbornica na „monte Citorio“ v Rimu je 4. t. m. za sušico umerla. To je bila novoitalijanska zbornica v večnem mestu, katero so tolikanj dzeleli, ki jim je pa kmalo v začetku jela toliko skomino delati. Rodila se je po predoru „Porte Pijeve“ 1870, začela pa v Rimu 27. listop. 1871; poprej je zborovala v Firenci (Firenciji). Kralj je takrat rekel v pričetnem govoru, kako „se je odperla nova doba italiske zgodovine“; da „poslanci bodo Italijo oblažili z vravnavo davkov“, in da jim „se odpira bogata prihodnjost levega upanja“. Poslanci, ministri, starašini, narod, vsi (nespremišljeni) so pričakovali velikih reči! pravi „Unità“ prav osoljeno.

Preteče le malo mescev in vidilo se je, da poslanci ondi delajo stokrat slabše kot so poprej v Firenci. 13. sušca 1872 že je poslanec Massari na dolgo in široko razkladal, kako je ukanjeno njih pričakovanje. Neka čudna vñemarnost se jih je lotila, prihajalo jih je tako malo, da prav pogosto še sklepati niso mogli, in sami priznavajo, da njih zbornica je velik „babel“, ki so ga prinesli v papeževo mesto. Bivši le malo časa v Rimu so jeli čudne spoznanja naznanovati: Servadio (13. suš. 1872) pravi: „Mi smo v babilonskem stolpu“; — Toskanelli (20. suš. 1872): „Globoko sem prepričan, ako bi bil pričujoč naš tovarš D' Ondes-Reggio (pošten katolišk poslanec), bi nas opomnil svojega prerokovanja, to je, ko v Rim pridemo, se bode obnovil babilonski stolp.“ — Tako so ponavljali tudi drugi; zidali so zoper voljo

Božjo na podlagi krivice in napuha svoj „Babel“, zato pa jim je Bog jezike zmešal precej v prvem zborovanju. Poslanec Casaretto jim je 20. sušca 1896 rekel v Firenci: „Vero Vi dichiaro francamente: siamo tutti matti“; to je: „Odkrito Vam povém, vsi smo bedaki“! In to z drugimi besedami je ponavljal v Rimu 17. apr. 1874 poslanec Lazzaro. — Marko Minghetti je toraj menil prav storiti, da je poslance odpravil v toplice. Zbornica je mrtva in ministerstvo le streže na trenutek, da bi jo popolnem razrešilo in razpisalo volitve. Moti pa se, ako si obeta boljši zbornico; smemo mu zagotoviti, da bo imel le drugi Babel... Tako sklepa „Unità“ vvodni članek, ki ima napis: „Rojstvo, življenje in smert pervega Babela v Rimu.“

Ker se je kralj v pričetnem govoru zanašal, kako mu bodo poslanci Italijo osrečili z vravnavo financev, naj tukaj še o tej zadevi nekaj pristavimo. Omenjeni list piše: Svobodni mi Italijani, državljanji italskega kraljestva, kakor je z nezbrisljivimi čerkami zapisano na naše ubožne žepe, plačamo to leto v vedno prazni zaklad: Tisoč tri sto štiri in šestdeset milijonov, sto sedem in štirideset tisoč tri sto pet in dvajset lir. Ta znesek so poterdili poslanci 4. rožnika, v praznik sv. Rešnjega Telesa. — „Čimu te obhode“ v ta praznik, kaj ne „Narod“, — rajši obravnave in davke, kakor v „edini, svobodni Italiji!“

3. rožn. „Unità“ piše: Lakota, ki je bila v časih absolutizma (pod papežem) neznano ime za nas Italijane, je zdaj vedno na dnevnem redu v „presrečnem“ italijanskem kraljestvu, in ta lakota tam gospoduje kakor kraljica. Smé se reči, da zaradi tega je vsa Italija v hrupu. Komaj so potihnili neradi v Faenci zaradi dragine, so se pričeli drugi po nekterih krajih Romanije, to je, v Brisighelli, v Solarolu, v Kastelj-Bolonjskem, v Lagu in Kotinjolu... Tudi tukaj (v Rimu) smo imeli pa namesto hrupov zgledovanje, in to prav zaradi lakote in pomanjkanja kruha. V peti-vêčer, ko je župan Piančiani prišel iz stanovanja v Trasteveru in hotel stopiti v kočijo, ga obdâ velika truma žen, ki so kričale na vse gerlo: Kruha, kruha, gospod Piančiani, lačne smo! — Mislite si, če to vpitje ni nekoliko ostrašilo kneza župana. Sreča pa zanj, da so bile o pravem času prišle mestne straže in une za očitno varstvo, ki se jim je obneslo razrešiti ta ženski shod, in tako je mogel prosto na dom od ti. — Tako se godi v „svobodni“, mavtarski Italiji! Vse požró silni davki, ljudstvo pa strašno strada. Toraj pripoveduje „Unità“, kako po več krajih ženske in otroci na trume napadajo in plenijo prodajalnice, kjer se kruh in drug živež prodaja. Kdaj je bilo tako pod papeževo vlado? Delj časa ko liberaluhi terpinčijo deželo, huje se godi. V Imoli, pravi „Gazzetta dell' Emilia“, so teržani priderli v mesto in so oskubli štacune mnogoterih pekov in prodajalcev jestvin.

V Torinu je 3. rožn. neki bivši podpolkovnik v pomanjkanji in zadregi strahovito končal ženo, 3 sinčke in poslednjič samega sebe.

Keršanska vera, pristavlja „Unità“, ima mazilo za vse nesreče, v revšini in v zadregah ona sama odpre zaklade vselej velikoserčne ljubezni naših meščanov, in daje potrebno duhovno serčnost prositi; kdor pa vere nima, se ni čuditi, da zgubi serce in pamet ob enem; in kdor se dan na dan péha, da bi izmed ljudstva vero iztergal in odrejo ljudstva izneveril, naj nikar ne stermi, ako vidi, da se ob Padovih bregovih razširja razuzdano barbarstvo.

Iz drugega členska omenjenega lista je očitno, kako strahotno je kuga samomorov sploh preplula Italijo, odkar so začeli tam vero tretji in framonstvo gospoduje. — Milan, ki je imenovan stolnica npravnosti na Laškem,

mesto časništva in romancev, mesto prostomišljakov, se mora zdaj po pravici imenovati „mesto samomorov“. Redkokrat se more pogledati v časnike tega nesrečnega mesta, da bi se ne bral 1, 2, tudi 3 novi samomori. „Lombardia“ 4. jun. je pisala strašne besede: „V malo urah je mestna zgodovina imela naštetih pet samomorov.“ Kjer ni Boga več, tam je obup in pekel.

Parska zbornica je 3. t. m. imela znamenito obravnavo, ktere konec je bila nekaka zmaga federalizma v zbornici zoper brezverski centralizem in ministerstvo. Pritožil se je bil namreč grof pl. Fugger-Glött, mašnik Jezusove družbe, da je z njegovim pregnanstvom prelomljena parska državna vstava. Liberallec Šmiedt se je skor dve uri napenjal in spodbijal pritožbo, pa zastonj. Zastonj je tudi državni minister pl. Pfeufer žugal, da ministerstvo bi sklepa v prid pritožbe ne zveršilo in poslanci bi morali čisto gotovo k umaknjenju trobiti. Zastonj se je še duhovstvu sovraščljivi minister Lutz oglasil zoper pritožbo. S 77 zoper 76 glasov je bil sprejet predlog, da je pritožba vterjena in naj se do kralja oddâ prošnja, da naj pritožbo usliši. Ministerstvo bi toraj zdaj moralo odstopiti, toda novo-dobnikarji se za osramotenje malo zménijo. Druge, nedolžne, znajo iz njih lastne hiše in dežele pahati; sami pa se ne premaknejo s stola, če tudi vidijo, da občinstvo za nje ne mara.

Iz Švicarskega. Preganjanje katoliške Cerkve, kakor se je pred kratkim pisalo, je še vedno grozovito. Že večkrat so bili zaperti mašniki, ki iz Francoskega pridejo bolnikom deliti ss. zakramente za umirajoče. Tako je nedavno zbolel v Cheventy-u eden naj hušjih radikalcev, ki je do takrat pomagal preganjati katoliško Cerkev. Ko se je pa bližal smerti, je želel mašnika, pa ne mestnega odpadnika, ampak rimsko-katoliškega duhovna. Na to so po dolgem razgovorjanji poklicali duhovna s Francoskega. Mašnik rad spolni prošnjo, je pa komaj opravilo dokončal, že je bil deželni lovec pripravljen, ki so ga bili naglo poklicali iz Pruntrut-a, da ga je prijel in vjetega odpeljal v Pruntrut, kjer je bil nekatere dni prideržan v ječi. Ljudstvo hočejo po vsaki ceni prisiliti, da bi se ločilo od nekdan ih dušnih pastirjev ter se novih poprijelo. Zato je tudi namestništvo v Pruntrut-u prepovedalo „vsako procesijo, vsak sprevod peš ali z vozom k francoski meji pod težko kaznijo“. Katoličanom ne dopuščajo tudi v zasebnih hišah kake Božje službe opravljati. Organist je bil obsojen 24 ur v ječo, ker je bral evangelijske in nekoliko naznanil o pregnanem duhovnem pastirju. Strašne so te reči; toda nasledki za ubogo Švico ne bodo prizanesli.

## Listek za raznotero robo in blago.

Ljubljane. Procesije sv. Rešnjega Telesa v praznik sam in v nedeljo so se pri naj lepšem vremenu prav dobro, v dostojnem redu, med prav velikim vdeleževanjem prebivalstva prav srečno in častljivo doveršile, gotovo bolje memo družih lét. Očitno je, da sovraščniki z vso svojo togoto nič ne opravijo, temuč da z brezbožnostmi dosežejo ravno nasprotno tega, kar išejo in namerjajo: narod se toliko bolj véрно derži živega Boga, kolikor z večji togoto ga nevredni sužnji greha od Njega odvrčajo. Ravno to pričajo vedno gosti napolnovane cerkve, Šmarnice mesca majnika, in pa obilno razširjanje bratovšine sv. R. Telesa. (Gl. današnje poročilo.) — Bogoslovske izpraševanja se bodo pričele 26. rožn. in dokončale 16. mal. serp.

— **Zakrament sv. birme** bodo delili preč. knez in škof 24. junija v Moravčah.

— **Marija Devica**, Gospa Jezusovega presvetega Serca, ali molitvene bukve za vse kristjane, zlasti pa za brate in sestre bratovšine enacega imena. Te nove bukve je za novo bratovščino „Naše Gospé presv. Serca“ spisal in sestavil gosp. J. Dolenc, stolni kapl. v Ljubljani, in so ravnokar prišle na svetlo kakor dopolnjenje prešnje male knjižice te bratovšine. Zale, čez 500 strani obsegajoče knjige bojo neštevilni udje omenjene bratovšine gotovo kaj močno veselili, ter bodo prelepe nauke, vaje in molitve v nji si v lepšanje svojega serca, v časni mir in v večno zveličanje obračali. Bog daj! Na prodaj je pri založniku gosp. H. Ničmanu in drugod.

— **V škofijo mil. škofa Ign. Mraka** v Marquette je 9. t. m. šel skoz Ljubljano č. g. Fabijan Pavlar, iz vrtislavske nadškofije, ki je 4 leta v Rimu bogoslovje študiral in bil tam posvečen. Eden njegovih rojakov, ki je že v Mrakovi škofiji, mu je tam dobil sprejetje ter je bil za uno škofijo posvečen.

— **Zastran misijona v Drinopolji** (Adrijanopolju) bodi čast. bravcem pojasnjeno, da znani France Cerar, ki je bil novic v ondodnem redu č. oo. vstajenja J. Kr., ni več v redu; naj se toraj njemu nič nikar ne pošilja in ne izročuje, kar se misijona tiče.

**V Gorici** so napravili prav lično, pošteno novo tiskarno, ktera umazanih in veri nasprotnih reči ne bo sprejemala v delo. —

**V Rim** sta prišla kardinal Chigi, apostolski poslanec v Parizu, in kardinal Guibert, in sta bila pri sv. Očetu. 4. t. m. so sv. Oče sprejeli veliko zaslišanj.

**Liberaluhi** v Rimu razdirajo samostane in delajo ječe in vstaniša. Tudi v to se silo denara zaverže. Ne mara čutijo, da bodo še sami potrebovali jéč in kvar-tirjev? —

**Laško vojno ministerstvo** je v naglici poslalo v Sicilijo in zlasti v Palermo obilnih jestvin za vojsko, med drugim 24.000 škatul shranjene mesnine, piše „Unità“. Ne mara, to verna zvestoba do kralja „Poštenoviča“ zahteva?

**Laški blagri**. Mesca sušca lanskega leta je bilo po vsem Laškem 162 frajmavrarskih lóž, zakletih družb zoper altar in prestol. Samo v Genovi jih je šest. —

**V Bezanson-u** se je veliki prostozidar („Venerabile“) pred svojo smerijo odpovedal zmotam, in umerl je spodobudno v začetku tega mesca.

**Stranke** v francoskem narodnem zboru so sedanji čas te le: 80 je skrajnih, 130 zmernih desničarjev, 160 desnih središnikov, 40 bonapartistov, 60 levih središnikov, do 150 levih zmernih, in katic 100 prekucuhov.

**Iz Kešine** (v Ameriki) 20. majnika. „V. č. g. vrednik! Prejel sem po g. Tomazinu okoli 36 dolarjev; pri-serčna hvala! „Danica“ vedno pošteno prihaja v dobrem redu. — J. Čebulj.“ —

**Iz Eagl-Harbor-a** 15. maj. pa piše č. g. Možina, da ne dobiva nobenih časnikov (tedaj ne „Dan.“ in ne „Slov.“), razun samih nekterih števil, „Slov.“ — Kje je vzrok? (Tudi ne vemo, če preč. gosp. J. Trob. v Wab. „Dan.“ še dobiva, kjer tednik „Balt. Vksztg.“, ki nam ga je za zameno dobrotno pošiljal, je zastal že nektare tedne?)

**Iz Ljubljane**. Ravnokar je razposlana okrožnica mil. kneza škofa, s katero velé-vajo, da naj se papeževa 28letnica 21. rož-

nika obhaja po vsih duhovnijah s slovesno sv. mašo med izpostavljenjem presv. R. Telesa ob navadni uri in poslednjič z zahvalno pesmijo.

## Iskrice ignacijanske

za vse dni v letu.

13. Kolikor priserčniše se kdo z Bogom sklene, in kolikor radodarnišega se do naj višega Veličanstva skazuje, toliko radodarnišega se bo Bog proti njemu razodeval. (S. Ign. Con. 3. r. 1.)

Ni zgubljeno, kar se Bogu dá. Kolikor obilniše sopara zemlja pošilja proti nebu, toliko več dežja od ondod prejema, in po njem zadobiva rodovitnost. Še več; ako že dobra zemlja s stoternatim sadom poverne sétev, katero je bila prejela, ali bo Stvarnik pač nerodovitniši ali neradodarniši, kakor je njegova stvar?

Ta radodarnost je kaj močno koristna: kolikor več deliš, toliko več imaš. Tako je v resnici zguba dobiček, hranitev pa naj gerši skopost.

Prejme Bog le malo, poverne pa za to nezmerno veliko; za trohljivo dá večno, za minljivo zmiraj stano-vitno, božje za stvarjeno. Sebe dá za-te. Ta cena za-more pač vsako tirjatev zadovoljiti. Kaj se še obotavljamo sebe in vse svoje Bogu dati?

To pa vedi: Bog ni zadovoljen samo z oddelkom; vse kar imaš, pa še kar si, zahteva Bog. Daj, sej ne daš svojega; On, ki je vse dal, tudi vse nazaj tirja. Kaj čemo s tujo dobroto neradodarni biti?

## Duhovske spremembe.

**V Ljubljanski škofiji**: Č. g. Kilar Janez pride z Mirne v Ternovo v Ljubljani, kjer bolni č. g. Čuber Ernst gre začasno v pokoj. — Č. g. Vovk Mat. iz Mokronovega na Mirno; — č. g. Robič Simon gre iz Olševka za administratorja na Šent-Urško goro.

## Dobrotni darovi.

**Za sv. Očeta**: Iz Zapog 2 gl. — Deržina Jovan 10 gl. — Po g. Rozm.: Neim. 1 gl.; M. Čuden 50 kr.; Neim. 50 kr. — Po g. A. K. 4 gl. — Polona m. 1 gl. sr.; prosi sv. blagoslova za vso deržino v življenji in za srečno zadnjo uro.

**Za Bosno**: Iz Zapog 2 gl.

**Za misijon v Adrijanopolju**: Iz št. Vida na Ipav-skem 2 sovrena.

**Za kranjske usmiljene sestre v Banjaloki**: Iz Zapog 2 gl.

**Za mehitariško društvo**: Po preč. g. J. Brodniku prejeti dar oddali v knez.-škof. pisarnico.

**Za Dolence s točo poškodovane**: Iz Zapog 2 gl.

**Za pogorelce v Šmarčini**: Iz Zapog 2 gl.

## Pogovorci z gg. dopisovalci.

G. J. Buhu v B. Pr.: Pričakovano za g. F. P. je 10. t. m. došlo, toraj vse v redu. —